

Spis treści

Słownictwo	11
Wstęp	13
Rozdział 1. Zarys historii Al-Kaidy	23
1.1. Biuro Usług w Pakistanie i narodziny Al-Kaidy (1979–1989)	23
1.2. Saudyjsko-pakistańskie interludium (1989–1992)	30
1.3. Przenosiny do Sudanu i rozbudowa struktur terrorystycznych (1992–1996)	32
1.4. Powrót do Afganistanu i wzrost potęgi Al-Kaidy (1996–2001)	36
1.5. Globalna ekspansja i rozwój sieci terroru (2001–2011)	40
1.6. Śmierć Usamy Ibn Ladina i zmiana przywództwa (2011)	45
1.7. Wojna w Syrii i Iraku oraz podziały w ruchu dżihadystycznym (2011–2017)	46
Rozdział 2. Oblicza współczesnego islamizmu – od salafizmu do kaidaizmu	50
2.1. Islamizm	50
2.2. Salafizm	58
2.3. Wahhabizm	62
2.4. Takfiryzm	68
2.5. Dżihadyzm	70
Rozdział 3. Ideologia Al-Kaidy. Podstawowe założenia i ideolodzy kaidaizmu	82
3.1. Istota i strategiczno-taktyczny wymiar ideologii kaidaizmu	82
3.2. Periodyzacja ewolucji ideologii kaidaistycznej	83
3.3. Schemat doktrynalny kaidaizmu	84
3.4. Ideolodzy kaidaizmu – zarys biograficzno-doktrynalny	85
3.4.1. Azzamizm – odrodzenie i instytucjonalizacja dżihadu	85

3.4.1.1. Biografia Abd Allaha Jusufa Azzama (1941–1989)	85
3.4.1.2. Zarys doktryny azzamizmu: instytucjonalizacja dżihadu	89
3.4.2. Ladinizm – internacjonalizacja dżihadu	95
3.4.2.1. Biografia Usamy Ibn Ladina (1957–2011)	95
3.4.2.2. Istota doktryny ladinizmu: globalizacja dżihadu	98
3.4.3. Zawahirizm – radykalizacja dżihadu	100
3.4.3.1. Biografia Ajmana az-Zawahiriego (1951–)	100
3.4.3.2. Zawahirizm – doktryna radykalizacji dżihadu	103
3.4.3.3. Zawahirizm a zakrawizm: umiarkowany radykalizm kontra hiperradykalizm	106
3.4.4. Surizm – decentralizacja dżihadu	108
3.4.4.1. Biografia Abu Musaba al-Suriego (1958–)	108
3.4.4.2. Doktryna surizmu – istota decentralizacji walki dżihadystycznej	111
3.4.5. Makdisizm – salafizacja dżihadu	118
3.4.5.1. Biografia Abu Mohammeda al-Makdisiego (1959–)	118
3.4.5.2. Makdisizm – doktryna salafizacji dżihadu	120
Rozdział 4. Struktura Al-Kaidy. Hierarchiczność, sieciowość, „wydmowość” i „glokalność”	124
4.1. Istota struktury organizacyjnej organizacji terrorystycznych	124
4.1.1. Uwagi typologiczne	124
4.1.2. Sieciowość struktury organizacyjnej organizacji terrorystycznych	126
4.1.3. Istota strukturalnej „glokalności” i „wydmowości”	129
4.2. Ewolucja struktury organizacyjnej Al-Kaidy	132
4.2.1. Hierarchiczno-sieciowa struktura organizacyjna „klasycznej” Al-Kaidy	132
4.2.2. Strukturalna ewolucja na początku XXI wieku – w kierunku globalnej sieci	144
4.2.2.1. Cechy szczególne sieciowej struktury Al-Kaidy	144
4.2.2.2. Centralne Dowództwo Al-Kaidy	145
4.2.2.3. Regionalne sieci komórek	146
4.2.2.3.1. Al-Kaida w Jemenie (2002–2009) i Al-Kaida na Półwyspie Arabskim (2009–)	146
4.2.2.3.2. Al-Kaida w Iraku (2004–2006)	148
4.2.2.3.3. Al-Kaida w Islamskim Maghrebie (2006–)	151
4.2.2.3.4. Al-Kaida na Półwyspie Synaj (2011–)	155
4.2.2.3.5. Al-Kaida na Subkontynencie Indyjskim (2014–)	156
4.2.2.4. Sposób funkcjonowania i model organizacji autonomicznych komórek Al-Kaidy	158
4.2.2.4.1. Istota funkcjonowania i typologia autonomicznych komórek Al-Kaidy	158

4.2.2.4.2. Model organizacji autonomicznych komórek terrorystycznych Al-Kaidy	160
4.2.2.5. Organizacje afiliowane przy Al-Kaidzie – zakres i przejawy współpracy	160
Rozdział 5. E-Dżihad. Propaganda i strategia rekrutacyjna Al-Kaidy	165
5.1. Aktywność medialno-propagandowa Al-Kaidy	165
5.1.1. Istota, cele i ewolucja aktywności medialno-propagandowej Al-Kaidy	165
5.1.2. Najważniejsze przejawy aktywności propagandowej Al-Kaidy	168
5.1.2.1. Al-Kaida w świecie wirtualnym – dark web i media społecznościowe	168
5.1.2.1.1. Al-Kaida na Twitterze	168
5.1.2.1.2. Facebook i Al-Kaida	171
5.1.2.1.3. Telegram w strategii medialnej Al-Kaidy	172
5.1.2.1.4. Al-Kaida na Youtube	174
5.1.2.1.5. Al-Kaida w dark webie	174
5.1.2.2. Prasa Al-Kaidy	176
5.1.2.2.1. Prasa arabskojęzyczna	176
5.1.2.2.1.1. Biuletyn „Al-Nafir” (2014–)	176
5.1.2.2.1.2. Magazyn „Al-Huda” (2016–)	176
5.1.2.2.1.3. Czasopismo dla kobiet – „Al-Szamika” (2011–2012)	177
5.1.2.2.2. Prasa w języku suahili	178
5.1.2.2.2.1. Periodyk „Al-Ghurabaa” (2015–)	178
5.1.2.2.2.2. Czasopismo „Gaidi Mtaani” (2012–)	179
5.1.2.2.3. Periodyk w języku bengalskim – „Al-Balagh” (2016–)	182
5.1.2.2.4. Prasa w języku angielskim	182
5.1.2.2.4.1. Czasopismo „Inspire” (2010–)	182
5.1.2.2.4.1.1. Numery regularne czasopisma „Inspire”	182
5.1.2.2.4.1.2. Numery okazjonalne („Inspire Guide”)	199
5.1.2.2.4.2. Periodyk „Al-Risalah” (2015–)	200
5.1.2.2.4.4. Periodyk „Resurgence” (2014–2015)	203
5.1.2.2.4.5. Czasopismo „Amka” (2015)	205
5.2. Aktywność rekrutacyjna Al-Kaidy	206
5.2.1. Istota rekrutacji terrorystycznej i cykl rekrutacyjny	206
5.2.2. Taktyki rekrutacyjne i dynamika procesu rekrutacyjnego	210
5.2.3. Zagraniczni bojownicy Al-Kaidy	218
5.2.3.1. Istota terminu „zagraniczny bojownik”	218
5.2.3.2. „Zagraniczni bojownicy” Al-Kaidy w Iraku – <i>casus</i> grupy z Sindżar	219

Rozdział 6. *Modus operandi* Al-Kaidy.

Asymetryczne metody walki dżihadystycznej	223
6.1. Uwagi w sprawie ewolucji <i>modus operandi</i> Al-Kaidy	223
6.2. Al-Kaida i wojna partyzancka	224
6.2.1. Strategia działań paramilitarnych Al-Kaidy	224
6.2.2. Taktyka działań paramilitarnych Al-Kaidy	228
6.2.3. Trening paramilitarny Al-Kaidy	231
6.3. Terroryzm w asymetrycznej taktyce Al-Kaidy	238
6.3.1. Definiowanie terminu „terroryzm” przez dżihadystów	238
6.3.2. Terroryzm klasyczny a terroryzm indywidualny	239
6.3.3. Ewolucja taktyki terrorystycznej Al-Kaidy	240
6.3.4. „Samotni dżihadysty” jako przejaw atomizacji aktywności operacyjnej Al-Kaidy	243
6.3.4.1. Istota i typologia fenomenu „samotnych wilków”	243
6.3.4.2. „Samotni dżihadysty” Al-Kaidy. Popularyzacja taktyki „indywidualnego terroryzmu dżihadystycznego”	246
6.3.5. Al-Kaida a megaterroryzm	249
6.3.5.1. Istota i ewolucja zagrożenia megaterrorystycznego	249
6.3.5.2. Al-Kaida i broń biologiczna	254
6.3.5.3. Broń chemiczna w arsenale Al-Kaidy?	256
6.3.5.4. Próby zdobycia broni radiologicznej przez Al-Kaidę	257
6.3.5.5. Zagrożenie użyciem broni atomowej ze strony Al-Kaidy	258
6.3.6. Al-Kaida a cyberterroryzm	260

Rozdział 7. Geografia terroru Al-Kaidy.

Lokalne egzemplifikacje globalnej walki	265
7.1. Periodyzacja aktywności terrorystycznej Al-Kaidy	265
7.2. Azja jako główny obszar aktywności Al-Kaidy	266
7.2.1. Zamachy na Bali (Indonezja, 2002, 2005, 2009)	266
7.2.2. Akcja terrorystyczna w Bombaju (Indie, 2008)	270
7.3. Afryka – obszar walki z tzw. bliskim wrogiem	272
7.3.1. Zamach na ambasady amerykańskie w Nairobi i Dar es Salaam (Kenia, Tanzania, 1998)	272
7.3.2. Zamach w Casablance (Maroko, 2003)	274
7.3.3. Zamachy w Szarm El-Szejk (Egipt, 2004–2006)	276
7.3.4. Zamach w Nairobi (Kenia, 2013)	280
7.4. Europa – centrum walki z tzw. dalekim wrogiem	282
7.4.1. Zamach w Madrycie (Hiszpania, 2004)	282
7.4.2. Zamachy w Londynie (Wielka Brytania, 2005)	286
7.4.3. Zamach w Paryżu (Francja, 2015)	290

7.5. Ameryka Północna – <i>casus</i> zamachów w Waszyngtonie i Nowym Jorku (Stany Zjednoczone, 2001)	293
Rozdział 8. Pieniądze Al-Kaidy.	
Finansowanie globalnej sieci dżihadystycznej	296
8.1. Finansowanie współczesnego terroryzmu – uwagi wstępne	296
8.2. Przychody i polityka budżetowa Al-Kaidy	300
8.2.1. Źródła przychodów	300
8.2.2. Budżet i wielkość przychodów Al-Kaidy	303
8.3. Wydatki Al-Kaidy	305
8.3.1. Wydatki ogólne	305
8.3.2. Wydatki operacyjne	307
8.4. Kanały dystrybucji środków finansowych	308
8.4.1. Rola systemu <i>hawala</i> w finansowaniu aktywności operacyjnej Al-Kaidy	308
8.4.2. Kryptowaluty – nowe metody finansowania Al-Kaidy	311
Rozdział 9. Przyszłość Al-Kaidy. Nowe dżihadystyczne protopaństwo, nowy kalifat?	313
9.1. Istota islamskiej państwowości – zarys ujęcia klasycznego i współczesnego	313
9.1.1. Idea państwa islamskiego – istota i atrybuty	313
9.1.2. Fenomen dżihadystycznego protopaństwa	318
9.1.3. „Zarządzanie barbarzyństwem” – strategia Abu Bakra al-Nadziego zarządzania strukturami protopaństwowymi	323
9.2. Czy przywódcy Al-Kaidy rzeczywiście chcą utworzyć kalifat?	329
9.3. Jeden kalifat czy dwa kalifaty? Wpływ rywalizacji z Państwem Islamskim na realizację zamierzeń strategicznych Al-Kaidy	332
9.4. Kiedy powstanie kalifat Al-Kaidy?	333
Uwagi końcowe	343
Spis tabel	350
Spis rysunków	352
Spis map	355
Spis zdjęć	356
Bibliografia	357